पाठ-21

भारतभूषा संस्कृतभाषा

भारतभूषा संस्कृतभाषा
विलसतु हृदये हृदये।
संस्कृतिरक्षा राष्ट्रसमृद्धिः
भवतु हि भारतदेशे।
श्रद्धा महती निष्ठा सुदृढा
स्यान्नः कार्यरतानां
स्वच्छा वृत्तिर्नव उत्साहो
यत्नो विना विरामम्।
न हि विच्छित्तिश्चित्तविकारः
पदं निधेयंस्ततम्
सत्यपि कष्टे विपदि कदापि
वयं न यामो विरतिम् ॥1॥

श्वासे श्वासे रोमसु धमनिषु
संस्कृतवीणाक्वणनम्
चेतो वाणी प्राणाः कायः
संस्कृतहिताय नियतम्।

श्वसिमि प्राणिमि संस्कृतवृद्धयै
नमामि संस्कृतवाणीम्
पुष्टिस्तुष्टिः संस्कृतवाक्तः
तस्मादृते न किञ्चित् ॥2॥

नाहं याचे हारं मानं
न चापि गौरववृद्धिम्
नो सत्कारं वित्तं पदवीं
भौतिकलाभं कञ्चित्।
यस्मिन् दिवसे संस्कृतभाषा
विलसेज्जगति समग्रे
भव्यं तन्महदद्भुतदृश्यं
काङ्क्षे वीक्षितुमाशु ॥3॥

अभ्यासः

1. अस्य पाठस्य भावार्थं लिखत।
2. अस्मिन् पाठे कवेः का आकाङ्क्षा अस्ति?
3. आधुनिकभारते संस्कृतस्य कीदृशी स्थिति अस्ति?
4. संस्कृतस्य उन्नतिः केनोपायेन भविष्यतिं?